

ROZNASZAĆ (8) *vb impf*

o jasne, pierwsze a pochylone, drugie jasne.

inf roznászać (1). ◇ *praes 1 sg* roznászãm (1). ◇ [1 *pl* roznászãm.] ◇ 3 *pl* roznászają (2). ◇ *praet 1 sg m* -m roznászãł (1). ◇ *con 3 pl m pers* by roznászali (1). ◇ *con praet 3 sg m* by był roznászãł (1). ◇ *part praes act* roznászając (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.; poza tym w objaśnieniu s.v. roznosiciel.

1. Powodować przemieszczenie się (wszystkiego) w różne strony, rozpraszać, rozwiewać [kogo, co] (2) :

W porównaniu (1): A yam yelŕcze łnadź tym wyęcey ich tłumy rołprałłãł/ Prãwyem ye yãko wicher proch po zyemi roznãłłãł *LubPs E2*.

a. *W powietrzu; w przen (1) :*

Fraza: »jako dym wiatry roznaszają« (1): To ielŕ grunt: inŕzê rzeczy/ których łię chwytiãł Ludźie prołci/ iãko dym/ wiãtry roznãłziãł. *KochFr 84*.

2. Rozpowszechniać, czynić powszechnie znanym, jawnym, sławnym, rozpowiadac; disseminare, divulgare, perserere *Calep [co] (6) :* Bo ielŕcze nie tãk dziwno gdy mãły łtan zbłãdzi [...]. Ale kiedy ow bãłwan nã łwiãł wyłãdzony/ Ktorego oczy widzã y z dãlekiy łtrony. A vłzy o nim łłyszã ięzyki wołãł/ Ony iego włzeteczne łprãwy roznãłziãł. *RejWiz 5v; Calep 790a; [Bo wiesz, iŕe my, kapłani, Pańskie słowo roznaszamy WierzNauka 186]*.

W połączeniach szeregowych (2): Y zãkãzãł tłufzczãm onym ãby tego nie roznãłziãł/ ã iŕby tego nie rozwoływãł/ ãni zãdnemu opowiedãł [*praecepit illis ne cui dicerent Vulg Mar 7/36*]. *RejPos 204v, 288*.

Zwroty: »roznaszac po rozlicznych krainach« (1): iŕ łie zãdziwowãł oney Boskiey łprãwie włzyłcy ludzye oni ktorzy łie byli zefzli do tego/ roznãłziãłc thę chwãłê Pãñłkã po rozlicznych krãinach onych. *RejPos 297*.

»miedzy ludzie roznaszac« (1): ãle owłzem grozãmi/ pomłtãmi zãkãzowãłi o tym mowic y miedzy ludzye roznãłziãł ã opowãłãc tego. *RejPos 288*.

[»powiełci roznaszac«: Przetoŕ ktõrzykolwiek o nas takowe powiełci nieprawdziwe roznaszãł, iłcie nam w tym krzywdę wielkã czyniãł. *AktaSynod I 24*.

»po stronach roznaszac« = *rozpowszechniac nieprzyjazne wiadomołci za plecami zainteresowanego:* ktorzy [*synodarze*] sposobem niespokojnym postępowãłi a postępujãł, a łmiejã po stronach coł inszego niektõrzy z nich, niŕeli prawdę, roznaszãł, a braciã niesprawiedliwie szkalowãł *AktaSynod II 212*.]

»roznaszac po wszem łwiãtu« (1): ã wzyãł go [*Chrystus Macieja*] zã Apołtołã łobie/ tãk iŕby był/ iãko y ini wierni iego/ nołł w łobie łwięte imię iego/ ã roznãłziãł ie po włzem łwiãtu *RejPos [290]*.

Synonimy: 2. rozgłszãc, rozkrzewiãc, rozsiewãc, rozławiac, rozszerzãc, roztrzãszãc.

Formacje wspõłrdzenne cf NIEłC.

Cf [ROZNASZANIE], ROZNASZANY